

Estils

TESTIMONIS DE SAVIESA

El llibre *El científico y el santo* (Olafeta) d'Avinash Chandra és una mirada crítica als límits del materialisme modern.

Jerusalem: buscar l'acord als cors

Les iniciatives per fomentar el diàleg interreligiós creixen a la carismàtica ciutat sagrada

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

A vui dijous al vespre, com cada últim dijous de mes, Jerusalem acollirà una trobada ben especial, ben necessària, quan centenars de persones es trobin a la porta de Jaffa per iniciar una activitat silenciosa i simple. Tan simple que ningú diria que pugui ser tan revulsiva: pregar junts. Acte íntim que esdevé social i que no seria destacable si no fos perquè aquesta pregària conjunta va més enllà del tancament confessional i aglutina a persones creients i no creients que, a través de la recitació, el silenci i el moviment corporal –trets bàsics de la condició humana– generen un espai on la convivència i el respecte són possibles. El moviment PTIJ (*Praying together in Jerusalem*), fundat l'octubre del 2015, és una de les moltes iniciatives que, des de l'àmbit interreligiós, es duen a terme en aquesta terra on el conflicte és perpetua i on ningú queda indemne. El seu objectiu és reunir membres de totes les confessions que desitgin expressar el seu amor a aquesta ciutat carismàtica i a tots els seus habitants mitjançant una expressió pública de les seves fes, a més de ser un punt de trobada i diàleg entre els participants, els quals poden compartir la seva vivència i els valors essencials de les tradicions respectives.

Més enllà de l'enfrontament

Israel, Palestina... Sovint tendim a reduir el conflicte en dos bàndols, necessitat il·lusòria de fer més fàcil entendre què passa i, malauradament, emetre judicis ràpids. Aquesta necessitat de saber qui són els bons “és el que tot europeu benintencionat sempre vol saber abans que res”, recorda l'escriptor de Jerusalem Amos Oz, el qual, com a resposta, afirma: “Em temo que no us posaré les coses més fàcils dient simplement que aquests són els àngels i aquests els dimonis, i que només cal que doneu suport als àngels perquè el bé prevalgui sobre el mal. Perquè el conflicte d'israelians i palestins no és una lluita del bé contra el mal, sinó més aviat una tragèdia en el sentit més antic i estricte del terme: un xoc de drets, un xoc entre una reivindicació poderosa, profunda i convincent i una altra reivindicació molt diferent però no menys convincent, ni menys poderosa ni menys humana”. Tragèdia que no es resol sinó des de dins, i on totes les persones que treballen diàriament per arribar a acords i mantenir-los pateixen el boicot de tots aquells sectors pels quals un acord és una rendició inaceptable.

01. Vistes de la ciutat de Jerusalem. GETTY 02. El rabí, professor i escriptor Alon Goshen-Gottstein és un gran defensor del diàleg entre les diverses religions que conviuen a Jerusalem. ELIJAH INTERFAITH INSTITUTE

ceptable. En aquesta cura persistint de les llavors que preparen a la societat per un acord definitiu, el moviment PTIJ és una iniciativa més que va néixer de dues persones veïnes de Jerusalem, Peta Jones Pellach i Russ McDougall, una jueva i l'altra cristiana, i que han vist com la seva idea creixia recolzada no només per altres veïns, sinó també per organitzacions com l'Institut Ecumènic Tantur, la Reunió Abrahàmica, la Interfaith Encounter Association, Kids4Peace, Germanes de Sió, Dibur Hadash, Micròfons per la Pau, Centre Pardes per al judaisme i la resolució de conflictes, el Centre Jerusalem de Diàleg Interreligiós ADASHa i l'Elijah Interfaith Institute.

Aquesta última organització, anomenada amb el nom d'un profeta (Eliès, Elijah en anglès) significatiu en el judaisme, el cristianisme i l'islam, és una altra d'aquestes iniciatives que bateguen a Jerusalem i que, com el profeta que crida a l'ordre i la

Opinió
“El conflicte d'israelians i palestins no és una lluita del bé contra el mal”

Objectiu
El moviment PTIJ reuneix, des del 2015, membres de totes les religions

serenar en un entorn hostil, compta amb tota l'energia i vitalitat dels qui porten missatges de pau i convivència. L'Institut va ser fundat el 1997 pel rabí, professor i escriptor Alon Goshen-Gottstein, figura destacada d'aquest judaisme defensor de l'acord i l'entesa i, per tant, molt crític amb totes les derives fanàtiques i repressores del sionisme. Nascut en una família de Jerusalem molt oberta, de mare psicòloga i pare teòleg, ambdós devots de l'estudi de la diversitat religiosa i els viatges, el jove Alon va ser ordenat rabí el 1978 i des de finals de la dècada següent és professor en diverses universitats hebrees. Autor de nombrosos llibres, en especial sobre el judaisme i el diàleg interreligiós, va decidir fundar l'Elijah Interfaith Institute amb el propòsit de fomentar l'entesa entre les diverses religions mundials, centrant-se principalment en el diàleg, l'educació, la recerca i la sensibilització. Entre les seves activitats es fan programes on es reuneixen representants de les diverses tradicions religioses, a més de destacats especialistes a través de projectes de recerca, conferències i iniciatives que tenen com a base la comunitat.

Treball interior i exterior

L'any 2015, per exemple, la seva tasca dins d'Israel va tenir una ressonància especial quan va decidir iniciar una campanya de micromececnatge per ajudar a reconstruir una església cristiana que havia sofert l'atac del fonamentalisme jueu, que

acusava els cristians de ser idòlatres. L'església era a Tabgha, lloc simbòlic pel cristianisme perquè segons la tradició va ser allà on va succeir el miracle evangèlic de la multiplicació dels pans i els peixos.

Per a Goshen-Gottstein, aquell atac, que acusava directament els cristians de ser idòlatres, anava més enllà dels habituals atacs ultres, perquè incidia en un aspecte teològic clau i que calia combatre d'una manera decisiva. Així, el trist atac va convertir-se en una bona ocasió no només per denunciar els fets, sinó per parlar a fons sobre la relació entre el judaisme i el cristianisme. Com ell mateix diu, “va donar l'oportunitat que molts rabins afirmessin que el cristianisme no és idòlatra. Així que va ser també un projecte pedagògic, a més de reconstruir l'edifici: un treball interior i exterior”.

Una prova més d'aquesta resiliència que no s'atura, i que ara pren una altra volada: l'edificació del Centre HOPE (que, en anglès, a més de significar esperança, és també l'acrònim de *House of Praying and Education*), un recinte innovador que pugui acollir equitativament les tres religions abrahàmiques per a compartir un lloc de culte i que serviria –segons Goshen-Gottstein– “com a símbol potencial de Jerusalem, com a ciutat de pau i no de tensió permanent, i que seria inspirador perquè en altres llocs del planeta es busqués aquesta complicitat espiritual”. Possible? Si més no, imprescindible. —

OPINIÓ

El desig essencial

SÒNIA CASTAÑO
HISTORIADORA DE L'ART I DE LES RELIGIONS

El desig ha estat vist per molts pensadors com el motor fonamental i constitutiu de l'ésser humà. Espinosa va dir que “l'essència del home és el desig” i Aristòtil que “l'home és una intel·ligència desitjant o un desig intel·ligent”. En canvi, la Bhagavad Gita ens diu que “el desig ho enfosqueix tot”.

Els desitjos que alberguem dins nostre –lluminosos i obscurs, assolibles i impossibles, permesos i prohibits– revelen la nostra naturalesa. Són impulsos que es poden anar concretant, per això és tan important aturar-se, mirar cap endins i prendre consciència de quins són els nostres veritables anhels. Sovint ens trobem que el desig i la raó tiren en direccions oposades, però el desig, si és essencial, demana ser escoltat i ens precipita en el nostre propi secret interior. És un desafiament que ens obre a la nostra pròpia capacitat infinita, sacsejant-nos i transformant-nos.

Quan l'home és capaç d'orientar en una mateixa direcció el seu cor, el seu coneixement i el seu anhel, es desplega una força fecunda. Però això no és suficient,

Prendre decisions és anar cap als nostres desitjos però no d'una forma teòrica, sinó que ens exigeix passar a l'acció

i l'acció es fa indispensable. Prendre decisions és anar cap als nostres desitjos, no d'una forma teòrica sinó que ens exigeix passar a l'acció, acceptar l'abisme que el desigobre dins nostre i convertir-lo en un repte possible.

La qüestió és: ¿Com podem distingir entre l'aldarull de desitjos que desperten com a resposta a la seducció exercida sobre nosaltres pel món materialista i consumista en què vivim i el nostre veritable desig essencial, aquell que no és resposta a cap estímul extern, sinó que és resposta d'un anhel interior que busca concretar-se fora de nosaltres i que alhora ens transcendeix?

Com diu Xavier Melloni, el desig essencial és aquell que ens fa “assolir la plenitud del que estem cridats a ser i que ja som sense saber-ho”.

GETTY